

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет

Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	081 Право: Право

Затверджено рішенням Ради з якості

_____
Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

_____
Стогова Ольга
Володимирівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Шлапко Тетяна Вікторівна

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми Право	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Руденко Людмила Дмитрівна
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Ільченко Олександр Васильович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Право соціального забезпечення
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки
Розробник(и)	Шлапко Тетяна Вікторівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 7-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 102 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 16 год. становить контактна робота з викладачем (8 год. лекцій, 8 год. практичних занять), 134 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Право"
Передумови для вивчення дисципліни	Теорія держави і права - КР, Конституційне право України - КР, Цивільне право - КР, Адміністративне право - КР, Господарське право - КР, Трудове право - КР
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про правові засади соціального забезпечення в контексті нових умов соціально-економічного і політичного розвитку країни, систематизація отриманих знань щодо основних правових інститутів права соціального забезпечення для подальшого використання в практичній діяльності, їх підготовка до самостійного вирішення професійних завдань при застосуванні правових норм з соціального забезпечення.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення права соціального забезпечення

Тема 1 ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА УКРАЇНИ

Поняття предмета права соціального забезпечення. Метод правового регулювання відносин з соціального забезпечення. Предмет науки права соціального забезпечення, його відмінність від предмета галузі. Поняття принципів правового регулювання соціального забезпечення. Поняття і характеристика системи галузі права соціального забезпечення. Поняття та особливості джерел права соціального забезпечення. Види джерел права соціального забезпечення.

Тема 2 СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК БАЗОВА КАТЕГОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ПРАВО НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЙОГО ГАРАНТІЇ

Соціальна держава: поняття, ознаки, моделі, критерії, мета, завдання, принципи та значення. Соціальне забезпечення як складова соціальної політики. Соціальні зобов'язання держави в сфері соціального забезпечення. Соціальне забезпечення як фундаментальна категорія права соціального забезпечення. Світові системи соціального забезпечення. Поняття та загальна характеристика права на соціальне забезпечення. Право на соціальне забезпечення в системі основних прав і свобод людини та громадянина. Права, що сприяють матеріальному забезпеченню людини в разі втрати чи недостатності трудових доходів. Право на соціальне забезпечення в міжнародно-правових актах. Гарантії права на соціальне забезпечення.

Тема 3 ПРАВОВІДНОСИНИ З СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ. СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ

Загальна характеристика і види правовідносин по соціальному забезпеченню (матеріальні, процедурні і процесуальні). Правовий статус суб'єктів правовідносин. Правоздатність і дієздатність фізичних осіб. Зміст правовідносин по соціальному забезпеченню. Об'єкти правовідносин: пенсії, допомоги, послуги. Захист суб'єктивних прав громадян і забезпечення виконання обов'язків сторін. Особливості юридичних фактів і складів, що породжують, змінюють і припиняють правовідносини по соціальному забезпеченню. Поняття, ознаки і види соціальних ризиків.

Тема 4 ДЕРЖАВНІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ ТА НОРМАТИВИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поняття та принципи формування державних соціальних стандартів, соціальних норм і нормативів. Державні соціальні стандарти в Україні як гарантія формування європейського рівня і якості життя. Класифікація соціальних нормативів. Прожитковий мінімум – базовий державний соціальний стандарт, його значення та мета використання. Державні соціальні гарантії, порядок їх визначення та затвердження. Поняття і юридичне значення мінімальної заробітної плати. Споживчий кошик як складова державних соціальних гарантій.

Тема 5 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поняття і загальна характеристика організаційно-правових форм соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Державне соціальне забезпечення. Недержавне соціальне забезпечення. Види особистих заощаджень на «старість». Недержавне пенсійне забезпечення. Особисте страхування. Соціальний пакет підприємства (установи, організації). Довічне утримання. Родинна підтримка. Благодійність. Волонтерська діяльність. Гуманітарна допомога.

Тема 6 СТРАХОВИЙ СТАЖ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ЗНАЧЕННЯ ТРУДОВОГО СТАЖУ

Поняття страхового стажу. Значення страхового стажу в праві соціального забезпечення. Поняття трудового стажу. Види трудового стажу: загальний, спеціальний, безперервний. Періоди, що включаються в загальний трудовий стаж. Вирахування загального трудового стажу. Спеціальний трудовий стаж. Вирахування спеціального трудового стажу. Вислуга років як особливий вид спеціального трудового стажу роботи. Поняття і юридичне значення безперервного трудового стажу. Правила його обчислення. Докази загального і спеціального трудового стажу (документи, показання свідків).

Модуль 2. Окремі види соціального забезпечення

Тема 7 ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СОЛІДАРНІЙ СИСТЕМІ

Система пенсійного забезпечення в Україні. Поняття, види і соціальне призначення пенсії. Основні стадії здійснення права на трудову пенсію. Суб'єкти пенсійного страхування у солідарній системі. Пенсія за віком: поняття та підстави призначення. Пенсії по інвалідності: поняття інвалідності та поняття пенсії по інвалідності. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Призначення, перерахунок та виплата пенсій у солідарній системі.

Тема 8 ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У НАКОПИЧУВАЛЬНІЙ СИСТЕМІ

Суб'єкти пенсійного страхування в накопичувальній системі. Види довічних пенсій. Порядок укладення та оплати договору страхування довічної пенсії. Система, принципи та суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення. Недержавні пенсійні фонди, їх види та органи управління. Пенсійний контракт та пенсійна схема. Види пенсійних виплат в системі недержавного пенсійного забезпечення, умови та порядок їх виплати. Державний нагляд та контроль у накопичувальній пенсійній системі. Відповідальність юридичних осіб, які надають послуги в накопичувальній пенсійній системі.

Тема 9 СТРАХОВІ СОЦІАЛЬНІ ДОПОМОГИ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Допомога з безробіття. Матеріальна й інша допомога безробітному і членам його родини. Допомоги з тимчасової непрацездатності. Страхові виплати у зв'язку з нещасним випадком і професійним захворюванням. Допомоги, зумовлені народженням дитини. Процедура і терміни звернення за призначенням допомог. Документи, необхідні для прийняття рішень про призначення кожної з зазначених допомог.

Тема 10 ДЕРЖАВНІ (НЕСТРАХОВІ) СОЦІАЛЬНІ ДОПОМОГИ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поняття соціальної допомоги як організаційно-правової форми соціального забезпечення. Прожитковий мінімум – головна умова, що визначає право на соціальну допомогу. Порядок і умови призначення окремих видів державної соціальної допомоги. Різноманіття видів соціальної допомоги. Допомоги особам, які не мають права на пенсію. Допомоги у зв'язку з інвалідністю. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Державні допомоги сім'ям з дітьми.

Тема 11 СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поняття і принципи соціального обслуговування. Соціально-побутове обслуговування вдома. Коло осіб, що мають право на побутове обслуговування вдома. Види, порядок і умови надання соціальних послуг удома. Стаціонарне соціальне обслуговування. Умови і порядок приміщення громадян у стаціонарні установи. Види послуг, що надаються в стаціонарних установах. Умови оплати соціальних послуг. Дитячі будинки-інтернати й інші стаціонарні установи для дітей. Протезно-ортопедична допомога і забезпечення інвалідів засобами пересування.

Тема 12 ЗАХИСТ ПРАВ ОСІБ ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поняття захисту, форм та способів захисту прав суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту. Визнання права, примушення до виконання обов'язків та ін. способи захисту. Особливості та порядок здійснення судового захисту прав суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин. Особливості та порядок здійснення адміністративного захисту прав суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин. Соціальна відповідальність у сфері соціального забезпечення. Загальнотеоретичний аспект юридичної відповідальності. Юридична відповідальність у праві соціального забезпечення. Цивільно-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення. Адміністративно-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність у сфері соціального забезпечення. Кримінально-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Усвідомлювати основні теоретичні положення права соціального забезпечення, описувати поняття та правову природу соціального забезпечення, порядок його надання та припинення; суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин, в тому числі за участю сім'ї.
РН2	З'ясувати особливості соціально-забезпечувальних правовідносин, що регулюються правом соціального забезпечення, класифікувати соціально-забезпечувальні правовідносини, специфіку правової регламентації соціально-забезпечувальних правовідносин з іноземним елементом.
РН3	Аналізувати проблеми, які виникають під час кодифікації законодавства з соціального забезпечення, пропонувати шляхи їх вирішення. Порівнювати та аналізувати норми права соціального забезпечення.
РН4	Правильно тлумачити чинне законодавство з соціального забезпечення; узагальнювати практику реалізації окремих норм права соціального забезпечення та робити відповідні висновки.
РН5	Самостійно розв'язувати практичні розбіжності, які виникають між учасниками соціально-забезпечувальних правовідносин, правильно застосовувати положення законодавства з соціального забезпечення в конкретних правових ситуаціях. Уміти кваліфікувати правопорушення у сфері соціального забезпечення, за які настає певний вид відповідальності.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СН11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
СН12	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

8. Види навчальних занять

Тема 1. ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА УКРАЇНИ
<p>Лк1 "Право соціального забезпечення як галузь права України" (денна)</p> <p>Поняття предмета права соціального забезпечення. Метод правового регулювання відносин з соціального забезпечення. Предмет науки права соціального забезпечення, його відмінність від предмета галузі. Поняття принципів правового регулювання соціального забезпечення. Поняття і характеристика системи галузі права соціального забезпечення. Поняття та особливості джерел права соціального забезпечення. Види джерел права соціального забезпечення.</p>
<p>Пр1 "Право соціального забезпечення як галузь права України" (денна)</p> <p>Поняття соціального забезпечення. Предмет і метод права соціального забезпечення. Організаційно-правові форми і види соціального забезпечення. Функції соціального забезпечення. Поняття і види принципів права соціального забезпечення. Система права соціального забезпечення. Поняття та особливості джерел права соціального забезпечення. Види джерел права соціального забезпечення.</p>
Тема 2. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК БАЗОВА КАТЕГОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ПРАВО НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЙОГО ГАРАНТІЇ
<p>Лк2 "Соціальне забезпечення як базова категорія соціальної держави, соціальної політики та права соціального забезпечення. Право на соціальне забезпечення та його гарантії" (денна)</p> <p>Соціальна держава: поняття, ознаки, моделі, критерії, мета, завдання, принципи та значення. Соціальне забезпечення як складова соціальної політики. Соціальні зобов'язання держави в сфері соціального забезпечення. Соціальне забезпечення як фундаментальна категорія права соціального забезпечення. Світові системи соціального забезпечення. Поняття та загальна характеристика права на соціальне забезпечення. Право на соціальне забезпечення в системі основних прав і свобод людини та громадянина. Права, що сприяють матеріальному забезпеченню людини в разі втрати чи недостатності трудових доходів. Право на соціальне забезпечення в міжнародно-правових актах. Гарантії права на соціальне забезпечення.</p>

Пр2 "Соціальне забезпечення як базова категорія соціальної держави, соціальної політики та права соціального забезпечення. Право на соціальне забезпечення та його гарантії" (денна)

Соціальна держава: поняття, ознаки, моделі, критерії, мета, завдання, принципи та значення. Соціальне забезпечення як складова соціальної політики. Соціальні зобов'язання держави в сфері соціального забезпечення. Соціальне забезпечення як фундаментальна категорія права соціального забезпечення. Світові системи соціального забезпечення. Поняття та загальна характеристика права на соціальне забезпечення. Право на соціальне забезпечення в системі основних прав і свобод людини та громадянина. Права, що сприяють матеріальному забезпеченню людини в разі втрати чи недостатності трудових доходів. Право на соціальне забезпечення в міжнародно-правових актах. Гарантії права на соціальне забезпечення.

Тема 3. ПРАВОВІДНОСИНИ З СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ. СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ

Лк1 "Правовідносини по соціальному забезпеченню. Соціальні ризики" (заочна)

Загальна характеристика і види правовідносин по соціальному забезпеченню (матеріальні, процедурні і процесуальні). Правовий статус суб'єктів правовідносин. Правоздатність і дієздатність фізичних осіб. Зміст правовідносин по соціальному забезпеченню. Об'єкти правовідносин: пенсії, допомоги, послуги. Захист суб'єктивних прав громадян і забезпечення виконання обов'язків сторін. Особливості юридичних фактів і складів, що породжують, змінюють і припиняють правовідносини по соціальному забезпеченню.

Лк3 "Правовідносини по соціальному забезпеченню. Соціальні ризики" (денна)

Загальна характеристика і види правовідносин по соціальному забезпеченню (матеріальні, процедурні і процесуальні). Правовий статус суб'єктів правовідносин. Правоздатність і дієздатність фізичних осіб. Зміст правовідносин по соціальному забезпеченню.

Лк4 "Правовідносини по соціальному забезпеченню. Соціальні ризики" (денна)

Об'єкти правовідносин: пенсії, допомоги, послуги. Захист суб'єктивних прав громадян і забезпечення виконання обов'язків сторін. Особливості юридичних фактів і складів, що породжують, змінюють і припиняють правовідносини по соціальному забезпеченню.

Пр1 "Правовідносини по соціальному забезпеченню. Соціальні ризики" (заочна)

Поняття і загальна характеристика правовідносин з соціального забезпечення. Види правовідносин з соціального забезпечення. Матеріальні правовідносини (пенсійні правовідносини; правовідносини по забезпеченню допомогами, соціальними компенсаціями і пільгами; правовідносини по наданню соціальних послуг у натуральному виді). Процедурні правовідносини. Процесуальні правовідносини. Елементи правовідносин по соціальному забезпеченню: суб'єкти, об'єкти та зміст. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин з соціального забезпечення. Поняття, ознаки і види соціальних ризиків.

Пр3 "Правовідносини по соціальному забезпеченню. Соціальні ризики" (денна)

Поняття і загальна характеристика правовідносин з соціального забезпечення. Види правовідносин з соціального забезпечення. Матеріальні правовідносини (пенсійні правовідносини; правовідносини по забезпеченню допомогою, соціальними компенсаціями і пільгами; правовідносини по наданню соціальних послуг у натуральному виді). Процедурні правовідносини. Процесуальні правовідносини. Елементи правовідносин по соціальному забезпеченню: суб'єкти, об'єкти та зміст. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин з соціального забезпечення. Поняття, ознаки і види соціальних ризиків.

Тема 4. ДЕРЖАВНІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ ТА НОРМАТИВИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Лк5 "Державні соціальні стандарти та нормативи соціального забезпечення" (денна)

Поняття та принципи формування державних соціальних стандартів, соціальних норм і нормативів. Державні соціальні стандарти в Україні як гарантія формування європейського рівня і якості життя. Класифікація соціальних нормативів. Прожитковий мінімум – базовий державний соціальний стандарт, його значення та мета використання. Державні соціальні гарантії, порядок їх визначення та затвердження. Поняття і юридичне значення мінімальної заробітної плати. Споживчий кошик як складова державних соціальних гарантії.

Пр4 "Державні соціальні стандарти та нормативи соціального забезпечення" (денна)

Поняття та принципи формування державних соціальних стандартів, соціальних норм і нормативів. Державні соціальні стандарти в Україні як гарантія формування європейського рівня і якості життя. Класифікація соціальних нормативів. Прожитковий мінімум – базовий державний соціальний стандарт, його значення та мета використання. Визначення поняття «рівня забезпечення прожиткового мінімуму» та його значення при обчисленні розміру соціальних виплат. Правові наслідки незабезпечення доходу особи на рівні прожиткового мінімуму. Державні соціальні гарантії, порядок їх визначення та затвердження. Поняття і юридичне значення мінімальної заробітної плати. Споживчий кошик як складова державних соціальних гарантії.

Тема 5. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Лк6 "Організаційно-правові форми соціального забезпечення" (денна)

Поняття і загальна характеристика організаційно-правових форм соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Державне соціальне забезпечення. Недержавне соціальне забезпечення. Види особистих заощаджень на «старість». Недержавне пенсійне забезпечення. Особисте страхування. Соціальний пакет підприємства (установи, організації). Довічне утримання. Родинна підтримка. Благодійність. Волонтерська діяльність. Гуманітарна допомога.

Пр5 "Організаційно-правові форми соціального забезпечення" (денна)

Поняття і загальна характеристика організаційно-правових форм соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Державне соціальне забезпечення. Недержавне соціальне забезпечення. Види особистих заощаджень на «старість». Недержавне пенсійне забезпечення. Особисте страхування. Соціальний пакет підприємства (установи, організації). Довічне утримання. Родинна підтримка. Благодійність. Волонтерська діяльність. Гуманітарна допомога.

Тема 6. СТРАХОВИЙ СТАЖ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ЗНАЧЕННЯ ТРУДОВОГО СТАЖУ

Пр6 "Страховий стаж у праві соціального забезпечення. Значення трудового стажу" (денна)

Поняття страхового стажу. Значення страхового стажу в праві соціального забезпечення. Поняття трудового стажу. Види трудового стажу: загальний, спеціальний, безперервний. Періоди, що включаються в загальний трудовий стаж. Вирахування загального трудового стажу. Спеціальний трудовий стаж. Вирахування спеціального трудового стажу. Вислуга років як особливий вид спеціального трудового стажу роботи. Поняття і юридичне значення безперервного трудового стажу. Правила його обчислення. Докази загального і спеціального трудового стажу (документи, показання свідків).

Тема 7. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СОЛІДАРНІЙ СИСТЕМІ

Лк2 "Правове регулювання пенсійного забезпечення у солідарній системі" (заочна)

Система пенсійного забезпечення в Україні. Поняття, види і соціальне призначення пенсії. Основні стадії здійснення права на трудову пенсію. Суб'єкти пенсійного страхування у солідарній системі. Пенсія за віком: поняття та підстави призначення. Пенсії по інвалідності: поняття інвалідності та поняття пенсії по інвалідності. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Призначення, перерахунок та виплата пенсій у солідарній системі.

Лк7 "Правове регулювання пенсійного забезпечення у солідарній системі" (денна)

Пенсія за віком: поняття та підстави призначення. Пенсії по інвалідності: поняття інвалідності та поняття пенсії по інвалідності. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Призначення, перерахунок та виплата пенсій у солідарній системі.

Лк8 "Правове регулювання пенсійного забезпечення у солідарній системі" (денна)

Система пенсійного забезпечення в Україні. Поняття, види і соціальне призначення пенсії. Основні стадії здійснення права на трудову пенсію. Суб'єкти пенсійного страхування у солідарній системі.

Пр2 "Правове регулювання пенсійного забезпечення у солідарній системі" (заочна)

Система пенсійного забезпечення в Україні. Поняття і соціальне призначення пенсії. Основні стадії здійснення права на пенсію. Суб'єкти пенсійного страхування в солідарній системі. Основні умови та особливості пенсійного забезпечення за віком: пенсії за віком, що призначаються на загальних умовах, пенсії за віком на пільгових умовах. Поняття і підстави призначення пенсії за вислугу років. Пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших категорій осіб, які проходили військову службу або службу в органах внутрішніх справ. Пенсії за вислугу років державним службовцям, суддям, працівникам і прокуратури і митних органів, науковцям, окремим категоріям фахівців інших галузей народного господарства. Поняття та умови, що визначають право на пенсію по інвалідності. Медичні і правові критерії інвалідності. Види та розміри пенсії по інвалідності. Поняття, умови та особливості пенсійного забезпечення у зв'язку з втратою годувальника. Особливості призначення пенсій по інвалідності та у зв'язку з втратою годувальника внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання. Пенсії за особливі заслуги перед Україною. Призначення, перерахунок та виплата пенсій у солідарній системі.

Пр7 "Правове регулювання пенсійного забезпечення у солідарній системі" (денна)

Система пенсійного забезпечення в Україні. Поняття і соціальне призначення пенсії. Основні стадії здійснення права на пенсію. Суб'єкти пенсійного страхування в солідарній системі. Основні умови та особливості пенсійного забезпечення за віком: пенсії за віком, що призначаються на загальних умовах, пенсії за віком на пільгових умовах. Поняття і підстави призначення пенсії за вислугу років. Пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших категорій осіб, які проходили військову службу або службу в органах внутрішніх справ. Пенсії за вислугу років державним службовцям, суддям, працівникам і прокуратури і митних органів, науковцям, окремим категоріям фахівців інших галузей народного господарства. Поняття та умови, що визначають право на пенсію по інвалідності. Медичні і правові критерії інвалідності. Види та розміри пенсії по інвалідності. Поняття, умови та особливості пенсійного забезпечення у зв'язку з втратою годувальника. Особливості призначення пенсій по інвалідності та у зв'язку з втратою годувальника внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання. Пенсії за особливі заслуги перед Україною. Призначення, перерахунок та виплата пенсій у солідарній системі.

Тема 8. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У НАКОПИЧУВАЛЬНІЙ СИСТЕМІ

Лк9 "Правове регулювання пенсійного забезпечення у накопичувальній системі" (денна)

Суб'єкти пенсійного страхування в накопичувальній системі. Види довічних пенсій. Порядок укладення та оплати договору страхування довічної пенсії. Система, принципи та суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення. Недержавні пенсійні фонди, їх види та органи управління. Пенсійний контракт та пенсійна схема. Види пенсійних виплат в системі недержавного пенсійного забезпечення, умови та порядок їх виплати. Державний нагляд та контроль у накопичувальній пенсійній системі. Відповідальність юридичних осіб, які надають послуги в накопичувальній пенсійній системі.

Пр8 "Правове регулювання пенсійного забезпечення у накопичувальній системі" (денна)
Суб'єкти пенсійного страхування в накопичувальній системі. Особливості формування Накопичувального фонду. Істотні умови договору страхування довічної пенсії. Види довічних пенсій. Особливості здійснення виплат довічних пенсій. Система, принципи та суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення. Недержавні пенсійні фонди, їх види та органи управління. Пенсійний контракт та пенсійна схема. Види пенсійних виплат в системі недержавного пенсійного забезпечення, умови та порядок їх виплати. Державний нагляд та контроль у накопичувальній пенсійній системі.

Тема 9. СТРАХОВІ СОЦІАЛЬНІ ДОПОМОГИ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Лк3 "Страхові соціальні допомоги як вид соціального забезпечення" (заочна)
Допомога з безробіття. Матеріальна й інша допомога безробітному і членам його родини. Допомоги з тимчасової непрацездатності. Страхові виплати у зв'язку з нещасним випадком і професійним захворюванням. Допомоги, зумовлені народженням дитини. Процедура і терміни звернення за призначенням допомог. Документи, необхідні для прийняття рішень про призначення кожної з зазначених допомог.

Лк10 "Страхові соціальні допомоги як вид соціального забезпечення" (денна)
Допомога з безробіття. Матеріальна й інша допомога безробітному і членам його родини. Допомоги з тимчасової непрацездатності. Страхові виплати у зв'язку з нещасним випадком і професійним захворюванням. Допомоги, зумовлені народженням дитини. Процедура і терміни звернення за призначенням допомог. Документи, необхідні для прийняття рішень про призначення кожної з зазначених допомог.

Пр3 "Страхові соціальні допомоги як вид соціального забезпечення" (заочна)
Допомога з безробіття. Умови і процедура реєстрації безробітних. Особи, що не можуть бути визнані безробітними. Поняття допомоги з безробіття. Умови, що визначають право на допомогу. Диференціація розмірів допомоги з безробіття. Максимальний і мінімальний розміри. Терміни виплати допомоги з безробіття. Підстави призупинення та зупинення виплати допомоги. Матеріальна й інша допомога безробітному і членам його родини. Допомоги з тимчасової непрацездатності: Поняття і види (при захворюванні, карантині, санаторно-курортному лікуванні, протезуванні, по догляду за членом родини). Посвідчення тимчасової непрацездатності. Призначення і виплата допомоги. Страхові виплати у зв'язку з нещасним випадком і професійним захворюванням. Допомоги, зумовлені народженням дитини. Процедура і терміни звернення за призначенням допомог. Документи, необхідні для прийняття рішень про призначення кожної з зазначених допомог.

Пр9 "Страхові соціальні допомоги як вид соціального забезпечення" (денна)

Допомога з безробіття. Умови і процедура реєстрації безробітних. Особи, що не можуть бути визнані безробітними. Поняття допомоги з безробіття. Умови, що визначають право на допомогу. Диференціація розмірів допомоги з безробіття. Максимальний і мінімальний розміри. Терміни виплати допомоги з безробіття. Підстави призупинення та зупинення виплати допомоги. Матеріальна й інша допомога безробітному і членам його родини. Допомоги з тимчасової непрацездатності: Поняття і види (при захворюванні, карантині, санаторно-курортному лікуванні, протезуванні, по догляду за членом родини). Посвідчення тимчасової непрацездатності. Призначення і виплата допомоги. Страхові виплати у зв'язку з нещасним випадком і професійним захворюванням. Допомоги, зумовлені народженням дитини. Процедура і терміни звернення за призначенням допомог. Документи, необхідні для прийняття рішень про призначення кожної з зазначених допомог.

Тема 10. ДЕРЖАВНІ (НЕСТРАХОВІ) СОЦІАЛЬНІ ДОПОМОГИ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Лк4 "Державні (нестрахові) соціальні допомоги як вид соціального забезпечення" (заочна)

Поняття соціальної допомоги як організаційно-правової форми соціального забезпечення. Прожитковий мінімум – головна умова, що визначає право на соціальну допомогу. Порядок і умови призначення окремих видів державної соціальної допомоги. Різноманіття видів соціальної допомоги. Допомоги особам, які не мають права на пенсію. Допомоги у зв'язку з інвалідністю. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Державні допомоги сім'ям з дітьми.

Лк11 "Державні (нестрахові) соціальні допомоги як вид соціального забезпечення" (денна)

Поняття соціальної допомоги як організаційно-правової форми соціального забезпечення. Прожитковий мінімум – головна умова, що визначає право на соціальну допомогу. Порядок і умови призначення окремих видів державної соціальної допомоги. Різноманіття видів соціальної допомоги. Допомоги особам, які не мають права на пенсію. Допомоги у зв'язку з інвалідністю. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Державні допомоги сім'ям з дітьми.

Пр4 "Державні (нестрахові) соціальні допомоги як вид соціального забезпечення" (заочна)

Поняття та види нестрахової соціальної допомоги. Порядок і умови призначення окремих видів державної соціальної допомоги. Державні допомоги сім'ям з дітьми. Допомога при народженні дитини. Допомога при усиновленні дитини. Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Допомога на дітей одиноким матерям. Державна допомога малозабезпеченим сім'ям. Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам. Державна соціальна допомога на догляд. Компенсаційні виплати: працівникам, що знаходяться в змушених відпустках без збереження заробітної плати; особам, що здійснюють догляд за непрацездатними громадянами; на оплату житла і комунальних послуг і ін. Поняття і види соціальних пільг.

Пр10 "Державні (нестрахові) соціальні допомоги як вид соціального забезпечення" (денна)
Поняття та види нестрахової соціальної допомоги. Порядок і умови призначення окремих видів державної соціальної допомоги. Державні допомоги сім'ям з дітьми. Допомога при народженні дитини. Допомога при усиновленні дитини. Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Допомога на дітей самотніми матерями. Державна допомога малозабезпеченим сім'ям. Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам. Державна соціальна допомога на догляд. Компенсаційні виплати: працівникам, що знаходяться в змушених відпустках без збереження заробітної плати; особам, що здійснюють догляд за непрацездатними громадянами; на оплату житла і комунальних послуг і ін. Поняття і види соціальних пільг.

Тема 11. СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Лк12 "Соціальні послуги як вид соціального забезпечення" (денна)

Поняття і принципи соціального обслуговування. Соціально-побутове обслуговування вдома. Коло осіб, що мають право на побутове обслуговування вдома. Види, порядок і умови надання соціальних послуг удома. Стационарне соціальне обслуговування. Умови і порядок приміщення громадян у стационарні установи. Види послуг, що надаються в стационарних установах. Умови оплати соціальних послуг. Дитячі будинки-інтернати й інші стационарні установи для дітей. Протезно-ортопедична допомога і забезпечення інвалідів засобами пересування.

Пр11 "Соціальні послуги як вид соціального забезпечення" (денна)

Поняття і принципи соціального обслуговування. Соціально-побутове обслуговування вдома. Коло осіб, що мають право на побутове обслуговування вдома. Види, порядок і умови надання соціальних послуг удома. Стационарне соціальне обслуговування. Умови і порядок приміщення громадян у стационарні установи. Види послуг, що надаються в стационарних установах. Умови оплати соціальних послуг. Дитячі будинки-інтернати й інші стационарні установи для дітей. Забезпечення інвалідів засобами пересування та протезно-ортопедичними виробами. Види спеціальних транспортних засобів. Загальні і пільгові умови їхнього надання. Умови технічного обслуговування і ремонту спеціальних транспортних засобів.

Тема 12. ЗАХИСТ ПРАВ ОСІБ ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Пр12 "Захист прав осіб та юридична відповідальність у сфері соціального забезпечення" (денна)

Поняття захисту, форм та способів захисту прав суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту. Визнання права, примушення до виконання обов'язків та ін. способи захисту. Особливості та порядок здійснення судового захисту прав суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин. Особливості та порядок здійснення адміністративного захисту прав суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин. Соціальна відповідальність у сфері соціального забезпечення. Загальнотеоретичний аспект юридичної відповідальності. Юридична відповідальність у праві соціального забезпечення. Цивільно-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення. Адміністративно-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність у сфері соціального забезпечення. Кримінально-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Проблемне навчання
МН4	Проектне навчання
МН5	Кейс-орієнтоване навчання

Лекції дають можливість усвідомлювати основні теоретичні положення права соціального забезпечення (РН1). Практикоорієнтоване навчання формує навички правильно тлумачити чинне законодавство з соціального забезпечення; узагальнювати практику реалізації окремих норм права соціального забезпечення та робити відповідні висновки (РН4). Проблемне навчання дає можливість аналізувати проблеми, які виникають під час кодифікації законодавства з соціального забезпечення, пропонувати шляхи їх вирішення (РН3). Проектне навчання сприяє здатності з'ясувати особливості соціально-забезпечувальних правовідносин, специфіку правової регламентації соціально-забезпечувальних правовідносин з іноземним елементом (РН2). Кейс-орієнтоване навчання забезпечує здатність самостійно розв'язувати практичні розбіжності, які виникають між учасниками соціально-забезпечувальних правовідносин, правильно застосовувати положення законодавства з соціального забезпечення в конкретних правових ситуаціях (РН5).

Soft skills 1.Базові комунікативні навички (вміння слухати, переконання і аргументація, побудова ведення переговорів, проведення презентацій, публічні виступи, командна робота, спрямованість на результат) формують: лекційне навчання, проблемне навчання, проектне навчання. 2.Навички Self-менеджменту (управління емоціями, стресом, власним розвитком, планування та оптимальна організація часу для виконання завдань) формують: практикоорієнтоване навчання, кейс-орієнтоване навчання, проектне навчання. 3.Навички ефективного мислення (системне, креативне, логічне, структурне, проектне та тактичне мислення) формують: практикоорієнтоване навчання, проблемне навчання, проектне навчання. 4.Управлінські навички (планування, постановка завдань, вміння мотивувати, контроль реалізації завдань, наставництво, менторство, коучинг, ситуаційне керівництво і лідерство, управління проектами та змінами) формують: лекційне навчання, практикоорієнтоване навчання, кейс-орієнтоване навчання, проектне навчання.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Розроблення нотаток до лекцій
НД2	Виконання практичних завдань
НД3	Робота в групах/командах для вирішення конкретної відкритої проблеми (екологічної, економічної, соціальної тощо)
НД4	Підготовка та презентація доповіді
НД5	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Експрес-тестування	Самостійне проходження тестів по темах на платформі Мікс	До кожного практичного заняття	Тест перевіряється автоматично системою
МФО2 Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Самостійне виконання по кожній темі, враховуючи алгоритм: проблема-аргументи-рішення	До кожного практичного заняття	Аналіз і оцінка відповідей викладачем, інші студенти доповнюють та задають запитання
МФО3 Дискусії у фокус-групах	Завдання для дискусій і обговорень виконується на практичних заняттях по проблемних питаннях теми	До кожного практичного заняття	Оцінювання та коментарі викладача, обговорення з одногрупниками
МФО4 Захист презентацій та рефератів	Готуються самостійно по проблемних питаннях теми лекції на кожне практичне заняття	До кожного практичного заняття	Оцінюються викладачем, інші студенти приймають участь у обговоренні

МФО5 Проміжне оцінювання виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Самостійне виконання практичного блоку дослідження	До практичних занять на 4-й та 8-й тиждень	Оцінювання та коментарі викладача
---	--	--	-----------------------------------

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Проміжний модульний контроль у формі 3 письмових завдань на кожний	В модульній контрольній роботі 3 завдання: 2 теоретичних і 1 практичне.	4-й та 8-й тиждень	Оцінюється викладачем, позитивне оцінювання кожного завдання від 3 до 5 балів
МСО2 Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист)	Самостійне виконання по кожній темі та обговорення на практичних заняттях	Кожного практичного заняття	Оцінюється викладачем
МСО3 Виконання групового проєкта (підготовка, презентація, захист)	Формується сумативно з виконання команд з 2-4 осіб на практичних заняттях з проблемних питань теми	Протягом семестру	Аналіз та оцінка виконання викладачем
МСО4 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)	Самостійно індивідуально готується доповідь із презентацією з проблемних питань практичних занять	Протягом семестру	Усне рецензування, аналіз та оцінка доповіді викладачем
МСО5 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Самостійно індивідуально готується доповідь основних результатів	Протягом семестру	Усне рецензування, аналіз та оцінка доповіді викладачем

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
5 семестр	100 балів		
МСО1. Проміжний модульний контроль у формі 3 письмових завдань на кожний	12		

	2x6	12	1	Так
МСО2. Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист)		48		
	12x4	48	2	Ні
МСО3. Виконання групового проєкта (підготовка, презентація, захист)		10		
		10	6	Ні
МСО4. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		15		
		15	9	Так
МСО5. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		15		
		15	9	Так

Оцінка студента формується за шкалою оцінювання з навчальної дисципліни: R = 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за результатами вивчення навчальної дисципліни формується наростаючим підсумком як сума балів, отриманих за результатами поточного оцінювання знань та проміжного модульного контролю. Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань шляхом виконання ситуативних вправ з кожної теми, виконання групового проєкта та пошуково-дослідного завдання, практичного кейсу, перевірки проміжного модульного контролю. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені. Форма підсумкового контролю – д/залік, проводиться підрахунком отриманих балів шляхом наростаючого підсумку в обов'язі навчального матеріалу, визначеного програмою, і в строки, встановлені навчальним планом. Контрольні заходи в особливому випадку (наприклад, у випадку оформлення студентом індивідуального графіку, під час встановленого періоду дистанційного навчання) всі види методів поточного формативного та підсумкового сумативного оцінювання виконуються в синхронному чи асинхронному онлайн-режимі або на платформі міх. Перескладання підсумкових комплексних письмових модульних контролів студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного, як правило, одноразово. При виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи і незадовільній підсумковій оцінці з модульного циклу рейтингові бали студентів нараховуються. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються (студент має право підвищити рейтинговий бал на заході підсумкового семестрового контролю). Перескладання підсумкового контролю д/з студентами, які отримали рейтинговий бал за д/залік, що відповідає незадовільній оцінці, допускається не більше двох разів (перший раз – викладачу, другий – комісії).

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи

ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний посібник. 5-те вид, перероб. та допов. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 447 с.
2	Мокрицька Н.П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с.
3	Ярошенко О. М., Слюсар А. М., Ветухова І. А. та ін. Право соціального забезпечення Навчальний посібник. Х.: Право, 2019. 376 с.
4	Право соціального забезпечення : навчальний посібник / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко, В. С. Тарасенко, Є. В. Краснов, О. С. Щукін, А. О. Гудзь, О. В. Корнілова; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с.
5	Боднарук М. І., Орловський О. Я., Бурка А. В. Право соціального захисту : навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184с.
Допоміжна література	
1	Чорненький В.І. Конституційно-правовий статус осіб з інвалідністю в Україні: монографія. Х.: Право, 2017. 232 с.
2	Хуторян Н.М., Сімутіна Я.В., Шумило М.М. Правові проблеми трудового та пенсійного законодавства України в контексті євроінтеграції: монографія. Х.: Право, 2018. 256 с.
3	Прилипко С.М., Ярошенко О.М., Занфірова Т.А., Аркатов Я.А. Загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування в Україні: сучасний стан та стратегія розвитку: монографія. Х.: Право, 2017. 208 с.
4	Кошевський В.С., Воробей П.А., Савченко А.В., Семенюк О.О., Колб О.Г. Кримінально-правова охорона соціального та пенсійного страхування: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2017. 154 с.
5	Шалієвська Л. І. Пенсійне забезпечення в системі економічної безпеки держави: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 196 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Сервер пошукової системи «Законодавство України». URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws
2	Сайт Пенсійного фонду України. URL: www.pfu.gov.ua/
3	Сайт Міністерства соціальної політики України. URL: www.mlsp.gov.ua/
4	Сайт Міжнародної організації праці (International Labour Organization). URL: http://www.ilo.org/

6	Сайт з каталогами електронних книг. URL: http://lawbook.org.ua/index.php/component/users/?view=login («Библиотека юриста»)
7	Сайт з каталогами електронних книг. URL: http://mirknig.com/knigi/nauka_ucheba/
8	Сайт з каталогами електронних книг. URL: http://www.twirpx.com/file/
9	Сайт з каталогами електронних книг. URL: http://arhivknig.com/index.php
10	Сайт з каталогами електронних книг. URL: www.textbooks.net.ua
11	Сайт з каталогами електронних статей у періодичних виданнях. URL: www.lawukraine.com URL: www.lawukraine.com URL: http://www.info-prensa.com/ (безкоштовні наукові фахові журнали) URL: http://justinian.com.ua/about_ma

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Право соціального забезпечення»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність: освітня програма 081 Право: Право Рік навчання 2023 Семестр 5, 6 семестр Форма навчання денна, заочна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Шлапко Тетяна Вікторівна
Контактна інформація викладача	Навчально-науковий інститут права СумДУ, вул. Петропавлівська-59, корпус 3, кабінет 219
Час та місце проведення консультацій	Вівторок, 14.00 - 15.20, КЗ-219
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://meet.google.com/ https://mix.sumdu.edu.ua/
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/7b8915642eb5f390d774b83ba201ef5c3801634
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	ел.пошта: t.shlapko@uabs.sumdu.edu.ua , tanlike@ukr.net , https://mix.sumdu.edu.ua/ особистий кабінет СумДУ

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагиату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;

- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни дозволено для наступних завдань або їх частин: НД1, НД3. Факт використання інструментів штучного інтелекту обов'язково зазначається у завданні.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком. За наявності карантинних обмежень заняття відбуваються у онлайн-форматі.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модульних контрольних робіт відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Оцінка студента протягом семестру формується таким чином: 1. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: R = 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за результатами вивчення навчальної дисципліни формується наростаючим підсумком як сума балів, отриманих за результатами поточного оцінювання знань та проміжного модульного контролю. 2. Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи: Результати навчання за неформальною освітою в рамках вивчення дисципліни можуть бути перераховані на підставі наданих сертифікатів/дипломів/свідоцтв тощо про проходження масових відкритих онлайн-курсів на різних платформах (Prometheus, Coursera, edX, ВУМ, «Дія.Бізнес» та ін.). Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи: а) Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист) з кожної теми (12 занять) – максимально 48 балів (при позитивному оцінюванні кожного завдання від 2,4 до 4 балів). б) Виконання групового проєкта (підготовка, презентація, захист) 8 балів – максимально 10 балів (при позитивному оцінюванні кожного завдання від 6 до 10 балів). в) Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) – максимально 15 балів (при позитивному оцінюванні кожного завдання від 9 до 15 балів). г) Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист) – максимально 15 балів (при позитивному оцінюванні кожного завдання від 9 до 15 балів). д) Складання проміжних

модульних контролів – всього 12 балів (один у кожному модульному циклі, шкала оцінювання кожного – 6 балів). В модульній контрольній роботі 3 завдання: 2 теоретичних і 1 практичне – позитивне оцінювання кожного від 4 до 6 балів. е) Додаткові рейтингові бали можна отримати за науково-дослідну роботу складає 10 балів (з яких наукова стаття оцінюється у 10 балів; тези, доповіді на конференціях – 5 балів). 3. Форма підсумкового контролю – д/залік, що проводиться підрахунком отриманих балів шляхом наростаючого підсумку в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою.

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
РН1	Лк1, Лк2, Лк3, Лк4, Лк6, Пр1, Пр2, Пр3, Пр5	НД1	МН1	ЗН1, ЗН2	МСО1
РН2	Лк10, Лк11, Лк3, Лк4, Лк7, Лк8, Лк9, Пр10, Пр11, Пр3, Пр7, Пр8, Пр9	НД4	МН4	ЗН2, ЗН3	МСО4
РН3	Лк1, Лк2, Лк5, Лк6, Пр1, Пр2, Пр4, Пр5, Пр6	НД3	МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН4	МСО3
РН4	Лк10, Лк11, Лк12, Лк7, Лк8, Лк9, Пр10, Пр11, Пр7, Пр8, Пр9	НД2	МН2	ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО2
РН5	Лк10, Лк11, Лк12, Лк7, Лк8, Лк9, Пр10, Пр11, Пр12, Пр6, Пр7, Пр8, Пр9	НД5	МН5	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО5